
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2011:12

Insatser mot prostitution och våld mot kvinnor

Sammanfattning

I betänkandet behandlas två motioner varav den ena föreslår att kyrkostyrelsen ska ta fram en modell för att hjälpa prostituerade bort från prostitutionen och den andra att kyrkostyrelsen ska söka samarbete med kvinnojourers riksförbund och uppmuntra församlingar till öppen delaktighet. Utskottet påpekar att sådana insatser hör hemma i församlingar och föreslår därför avslag på motionerna.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:8.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:77.

Motionernas förslag

Motion 2011:8 av Margareta Viklund, Modell för att hjälpa prostituerade att komma bort från prostitutionen

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utifrån begreppen människovärdesprincipen, mänskliga rättigheter och förvaltarstanken arbeta fram en modell för att få de prostituerade flickorna och kvinnorna bort från prostitutionen.

Motion 2011:77 av Margareta Sandstedt, Kyrkan bör samarbeta med kvinnojourer

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att söka samarbete med kvinnojourers riksförbund kring kvinnovåld samt uppmuntra församlingar till öppen delaktighet.

Bakgrund

Prostitution

I motionen avspeglas prostitutionens många former. Där berörs gatuprostitution, barnprostitution och internationell kvinnohandel. När man söker på ordet prostitution på internet domineras bilden av internationell människohandel/trafficking, nätprostitution och sexturism, ofta med kopplingar till annan kriminell verksamhet och organiserad brottslighet. Prostitution är numera ett mycket komplext internationellt problemfält och för övergripande insatser krävs därför ingående kunskaper inom vitt skilda områden och samarbete mellan många aktörer.

Det framgår vidare i motionen att många församlingar gör stora insatser för att hjälpa dem som hamnat i prostitution. S:ta Clara kyrka i Stockholm nämns som exempel.

I kyrkostyrelsens skrivelse till kyrkomötet *Svenska kyrkans insatser under årtiondet för att övervinna våld 2001-2010* (KsSkr 2011:4) redovisas kort arbetet mot våld mot kvinnor och mot trafficking, barnprostitution och barnpornografi. Där nämns att Svenska kyrkan inom ramen för den internationella verksamheten har haft flera anti-trafficking-kampanjer.

Kvinnojourer

Kvinnojourer har sitt ursprung och sin grund i ideellt frivilligt engagemang och arbete. Det finns två riksföreningar för kvinnojourer i Sverige. *Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, Roks*, är enligt organisationens information på internet den största medlemsorganisationen för kvinno- och tjejjourer i Sverige. Roks organiserar omkring 100 jourer som ger stöd och skydd åt våld utsatta kvinnor, flickor och barn. Den andra riksföreningen är *Sveriges kvinno- och tjejjourers riksförbund, SKR*, "ett riksförbund för kvinnojourer, tjejjourer, anhörigföreningar och andra föreningar som vill motverka mäns våld mot kvinnor" med ett 90-tal medlemsföreningar. SKR har särskilt uppmärksammat barnens behov. Båda organisationerna är politiskt och religiöst obundna.

Det förekommer att diakoner arbetar på kvinnojouren. Det är dock kvinnojourerna som avgör vem de samarbetar med och villkoren för denna medverkan. Kvinnors negativa upplevelser av brist på stöd vid kontakt med kyrkan är en komplikation i sammanhanget.

Tidigare kyrkomötesbehandling av närliggande frågor

Vid 2004 års kyrkomöte behandlades en motion om våld mot kvinnor. I Ekumeniskutskottets betänkande 2004:4 redovisades Svenska kyrkans arbete mot våld mot kvinnor nationellt och internationellt. Med anledning av motionen uppdrog kyrkomötet åt kyrkostyrelsen att göra befintlig kunskap och erfarenhet från Svenska kyrkans arbete att motverka våld mot kvinnor ytterligare tillgänglig samt att granska och säkerställa Svenska kyrkans utbildningsplaner, särskilt den för diakoner, så att frågor om våld mot kvinnor är integrerade i utbildningen. Uppdraget redovisades till kyrkomötet år 2006 i kyrkostyrelsens skrivelse 2006:3. I rapporten lyftes fram det nära samarbete som finns mellan kyrkokansliet och kyrkans utbildare.

Svenska kyrkan har tagit fram material om våld mot kvinnor och om övergrepp i kyrkliga miljöer och en samlingsbroschyr om utsatthet och våld mot kvinnor och barn håller på att tas fram.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet avslår motionerna 2011:8 och 2011:77.

Båda motionerna tar upp angelägna frågor och har ett lovvärt syfte. Utskottet vill dock framhålla att arbete mot prostitution och samarbete med kvinnojourer ska ske lokalt och därför hör hemma på församlingsnivå. Det finns också många goda exempel både vad gäller arbete med prostituerade och samarbete med kvinnojourer. Att finna en modell på nationell nivå för att nå prostituerade ser dock inte utskottet som en framkomlig väg.

Det ska nämnas att även utlandskyrkan kommer i kontakt med, och stöttar, prostituerade och personer i farozonen. Utskottet vill också lyfta fram det professionella arbete för att stödja prostituerade som utförs av stadsmissionerna, liksom av Hela människan.

Då de uppgifter som motionärerna föreslår inte hör hemma på den nationella nivån föreslås avslag på båda motionerna.

Uppsala den 29 september 2011

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Carina Etander Rimborg, ordförande

Leena Björstedt, sekreterare

Beslutande: Carina Etander Rimborg, ordförande, Ann-Sofie Nelstrand, Erik Jonsson, Birgitta Lindén, Bengt A Gustavsson, Christina Meltin Westerlund, Cecilia Brinck, Kristina Sandström, Hans G Erikson, Ann-Sofie Persson, Anders Åkerlund, Roland Johansson, Marianne Kronbäck, Britt Louise Agrell och Britta Broman.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Mary Österström, Kjerstin Sörngård Thulin, Helena Nordvall, Christer Björk, Kerstin Bodell, Elisabeth Rydström, Kerstin Rossipal, Anna Ekström, Stig Domargård, Ann-Ida Fehn och Berth Löndahl.

Biskoparna Antje Jackelén och Sven-Bernhard Fast har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Jag vill bifalla motion 2011:8.

Utskottet avslår motionen med hänvisning till att arbetet mot prostitution ska ske lokalt och hör hemma på församlingsnivå.

Eftersom omfattningen av problemen för de utsatta är så stor anser jag att det är angeläget att ansvar tas även på nationell nivå.

Det kan behövas stöd i form av lokaler, utbildnings- och rehabiliteringsinsatser m.m.

Att det är nödvändigt med ett kraftfullt stöd till dessa utsatta människor är tydligt. De insatser som hittills gjorts har uppenbarligen inte varit tillräckliga, eftersom problemen kvarstår.

Uppsala 30 september 2011

Marianne Kronbäck